

Juryverslag Jong Talent Aanmoedigingsprijzen 2022

Het wetenschappelijk onderwijs staat onverminderd in de belangstelling. In het studiejaar 2021-2022 begonnen maar liefst 62.953 studenten aan een bacheloropleiding aan een van onze universiteiten¹. De bacheloropleidingen in de sectoren Natuur en Techniek groeien mee maar, in tegenstelling tot wat men zou verwachten, blijft hun relatieve aandeel achter: in 2019-2020 begon 22.7% van alle eerstejaars aan zo'n opleiding, in 2020-2021 was dit 22.0%, en in 2021-2022 was het nog maar 21.7%. Ook qua diversiteit is aandacht geboden. Van de 28.109 mannelijke instromers in het studiejaar 2021-2022 koos 32.4% voor een opleiding in de sectoren Natuur en Techniek, van de 34.844 (!) vrouwelijke instromers was dit slechts 13.1%. Het blijft dus van belang deze opleidingen extra onder de aandacht te brengen.

Jong Talent Aanmoedigingsprijzen

De Jong Talent Aanmoedigingsprijzen zijn ingesteld om de belangstelling voor studies in de exacte, technische, natuur- en levenswetenschappen te bevorderen. De prijzen worden jaarlijks toegekend als erkenning en waardering voor de beste studieprestaties in het eerste studiejaar van de betreffende studierichtingen, en zijn daarmee bedoeld als stimulans voor iedereen die een universitaire studie in één van deze richtingen wil aanvangen. Prijzen zijn dit jaar beschikbaar voor 12 studierichtingen van de bedoelde signatuur, per universiteit of technische universiteit in ons land waar deze vertegenwoordigd zijn. De jury is verheugd dat dit jaar voor het eerst ook aanmoedigingsprijzen beschikbaar zijn voor de studierichtingen *kunstmatige intelligentie c.q. artificial intelligence*.

Evenals vorig jaar moest aan vele instellingen weer geruime tijd rekening gehouden worden met coronamaatregelen, waardoor onderwijs wederom deels online of slechts in kleine groepen kon plaatsvinden. Hoewel de opleidingen inmiddels veel ervaring met de aangepaste onderwijsvormen hebben, was het voor eerstejaarsstudenten geen ideaal begin van de universitaire studie. Motivatie en doorzettingsvermogen werden extra op de proef gesteld. Het voegt ook voor het studiejaar 2021-2022 een bijzonder accent toe aan de Jong Talent Aanmoedigingsprijzen.

Nominaties

Alle universiteiten waar één of meer van de in aanmerking komende studierichtingen wordt aangeboden, zijn in de gelegenheid gesteld hun beste kandidaat of kandidate per betreffende opleiding te nomineren. Aldus werden 64 nominaties ontvangen, vanuit de in aanmerking komende opleidingen aan 8 algemene universiteiten (RUG, RU, TU, UL, UM, UvA, UU, VU), 3 technische universiteiten (TUD, TUE, UT) en de WUR. Eén opleiding, in de kunstmatige intelligentie, liet weten nog geen kandidaat of kandidate te kunnen nomineren omdat zij pas dit jaar van start is gegaan.

Bevindingen

De nominaties waren alle van uitstekend niveau. Het gemiddeld cijfer dat de genomineerden in hun eerste studiejaar voor een vak behaalden was ongeveer 9.17, ietwat hoger zelfs dan vorig jaar. De hoogste gemiddelden werden behaald in de wiskunde/technische wiskunde (9.38), de informatica/technische informatica (9.37), de kunstmatige intelligentie (9.35), de scheikunde (9.3), de lucht en ruimtevaarttechniek (9.3), en de natuurkunde/technische natuurkunde (9.2). Individueel behaalden alle genomineerden, in alle studierichtingen, een

¹ Bron: https://www.universiteitenvannederland.nl/f_c_instroom_bachelor.html

gemiddelde boven de 8. Drie genomineerden, te weten in de wiskunde/technische wiskunde respectievelijk de informatica/technische informatica, behaalden een gemiddelde van 9.8 of hoger.

De jury was zeer onder de indruk van de studieprestaties van de genomineerden. Velen van hen volgden omvangrijker studieprogramma's dan het verplichte hoofdvak alleen. Ze volgden bijvoorbeeld een *dubbele bachelor* (zoals bijv. wiskunde + natuurkunde of wiskunde + informatica), soms met nog extra vakken daarbij, of een speciaal *honoursprogramma*. Meerdere genomineerden hebben daarnaast in hun eerste jaar ook bijgedragen aan extra activiteiten in hun opleiding, zoals studievoorzichting.

Bijzonderheden

Alle nominaties waren uitstekend verzorgd. In een aantal gevallen waren de genomineerden door hun opleiding geselecteerd na zorgvuldige afweging tussen meerdere gelijkwaardige kandidaten met een gelijk gemiddelde. Voor een nominatie gaven dan het niet-afgeronde gemiddelde of een bijzondere extra studieprestatie de doorslag.

Aantal vrouwelijke genomineerden

Het aantal vrouwelijke prijswinnaars lag dit jaar weer tegen de 30%, vergelijkbaar met vorig jaar. Hun aantal was het grootst in de richtingen biologie en farmacie/farmaceutische wetenschappen, met veel kleinere aantallen in de overige studierichtingen. (Omdat de nominaties geen genderinformatie bevatten, is het genoemde percentage slechts een benadering.)

Tot slot

De jury vergaderde op 17 oktober 2022 te Haarlem, onder leiding van Prof. dr. A.P. IJzerman, secretaris natuurwetenschappen KHMW. De jury dankt de Maatschappij voor de eminente ondersteuning van haar werkzaamheden.

Het is een groot genoegen dat de uitstekende prestaties van de genomineerden door middel van de Aanmoedigingsprijzen beloond kunnen worden.

Jury

Prof. dr. C.J.M. Schoutens, hoogleraar Theoretische Natuurkunde, oud-decaan Faculteit NWI, Universiteit van Amsterdam.

Prof. dr. J. van Leeuwen, oud-hoogleraar Informatica, oud-vice-decaan Bètawetenschappen, Universiteit Utrecht.

Sponsors

De Jong Talent Aanmoedigingsprijzen zijn mogelijk dankzij de zeer gewaardeerde steun van de volgende bedrijven, fondsen, organisaties en stichtingen die het grote belang en de maatschappelijke waarde onderschrijven van de studies in de bedoelde disciplines aan de Nederlandse WO-instellingen:

Canon, KHMW, KNMP, KNVI/KIVI, ORTEC, Schiphol Group, Shell, Stichting Physica, Vaderlandsch Fonds/Dorus Rijkers Fonds en Visma Connect.